Таким образом, проведённое исследование позволить наполнить профессионально-коммуникативное образование будущих специалистов содержанием учебного материала, формами и методами организации учебного процесса в соответствии с комплексной лингвистической и социокультурной коммуникативной подготовкой.

Литература

Засыпкин В.П. Межкультурное взаимодействие в образовательной сфере глазами лингвиста / В.П. Засыпкин // Педагогика. – 2007. - № 3. – С. 35 – 41. *Костикова Л.П.* Диалоговый подход к культуре и межкультурному образованию / Л.П.Костикова // Педагогика. – 2008. - № 6. – С. 28-35. *Мельникова М.В.* Универсальное- и национально-специфическое в лексике сферы образования в свете процессов глобализации: автореф. дис. … канд. филол. наук: 13.02.04 / Мельникова М.В.- М., 2006. – 21с. *Талалова Л.Н.* Интеграционные процессы в образовании: контекст противоречия / Л.Н. Талалова. – М.: Астрель•Аст, 2003. – 320с. *Трегубова Ю.О.* Сфера образования в американской и британской лингвокультурах: фреймовый подход: автореф. дис. … канд. пед. наук: 13.00.02 / Трегубова Ю.О. – Волгоград, 2007. – 18с.

ЗАПОЛЬСЬКИХ С.П.
(*Запорізький нац. ун-т*)

ПІДГОТОВКА ПЕРЕКЛАДАЧІВ ДЛЯ ЗАПОРІЗЬКОГО РЕГІОНУ: ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ

Спеціальність «переклад» була і залишається популярною у нашому суспільстві. Про це свідчить високий конкурс серед абітурієнтів, які прагнуть стати перекладачами. Випускники досі не мали проблем із працевлаштуванням, оскільки наші висококваліфіковані фахівці користуються попитом серед керівників державних підприємств та організацій різних форм власності. Проте, на сучасному етапі можна прогнозувати виникнення проблем у зв'язку із кризовим станом економіки. З метою запобігання та вирішення проблем необхідно координувати стратегію підготовки фахівців із змінами суспільних потреб.

Процес підготовки перекладачів є складним і багатоаспектним, в якому формально можна виділити 3 етапи:

1) загально-гуманітарна та загально-філологічна підготовка, яка передбачає удосконалення навичок володіння іноземною та рідною мовами;

2) формування загальних умінь та навичок різних видів перекладу (усного та письмового), що включає вивчення порівняльних дисциплін та перекладацьких основ;

3) удосконалення загальних перекладацьких умінь та навичок та формування умінь та навичок спеціальних видів перекладу різної тематики (усного (послідовного і синхронного) і письмового).

Названі ці три етапи у хронологічній послідовності. Для першого етапу підготовки програмою навчання передбачено, що абітурієнти повинні мати певний рівень володіння мовою (B/B+), студенти ж покращують свої вміння, при цьому формування елементарних перекладацьких навичок здійснюється інтегровано у процесі вивчення мови. Вже на цьому етапі можна констатувати розбіжності між теорією і практикою. У певних випадках абітурієнти не мають достатнього рівня володіння не тільки іноземною мовою, а й рідною. Ускладнює ситуацію також невизначеність серед студентів щодо необхідності оперування українською і російською мовами як рідними. Ситуація у нашому регіоні склалася так, що викладання у школах часто лише формально здійснюється українською мовою, у

повсякденному спілкуванні переважає російська мова, яка, до речі, також не є досконалою. Перед викладачами постає завдання підготувати фахівців за умов існування двомовності у регіоні, долаючи інтерференцію.

Спеціальні предмети з порівняльних дисциплін (порівняльна лексикологія, порівняльна граматика, порівняльна стилістика) і перекладознавства (історія та теорія перекладу) викладаються починаючи з ІІ курсу. Вивчення таких дисциплін, як «лексикографія», «комп'ютерна обробка тексту», «лінгвокраїнознавство» робить свій вагомий внесок у формування фахівців. Предмет «практика перекладу» з'являється у навчальному плані з ІІІ семестру. При цьому у процесі навчання більша частка припадає на формування навичок письмового перекладу порівняно з усним. Диплом бакалавра з перекладу отримують студенти після успішного виконання програми, яка відповідає першим двом етапам підготовки фахівців.

Рівень магістра корелює з третім етапом підготовки перекладачів. Введення курсів спеціалізації (жанрові теорії перекладу, проблеми художнього перекладу, соціолінгвістичні проблеми перекладу, проблеми перекладу науково-технічних текстів, проблеми перекладу матеріалів сфери економіки та бізнесу і т.ін.), курсів із специфіки культур країн світу уможливлює підготовку фахівців для сфер науково-технічного перекладу, міжкультурних відносин (американістів, іспаністів), економічної та суспільно-політичної діяльності.

Наявність необхідної матеріально – технічної бази також відіграє важливу роль у підготовці фахівців з перекладу. Знайомство з сучасними тенденціями розвитку філології, вміння працювати з комп'ютерними програмами, у тому числі перекладацькими, словниками, електронним каталогом бібліотеки є невід'ємною характеристикою сучасного перекладача. Застосування мультимедійних програм у комп'ютерному класі та залі для проведення конференцій із можливістю практики синхронного перекладу уможливлює імітацію реальної життєвої ситуації. Процес навчання студентів-перекладачів передбачає створення стресової ситуації, наближеної до реальності. Студенти мають змогу практикувати послідовний і синхронний переклад завдяки спеціальному обладнанню. Система TAIDEN є універсальною, що уможливлює проведення конференцій, із участю віддалених контрагентів, які володіють різними мовами і потребують перекладацьких послуг. Кожен перекладач повинен бути ознайомлений із специфікою роботи цього обладнання. Основні проблеми, які знаходяться на шляху вирішення, полягають у недостатній технічній компетентності викладачів і техперсоналу, нестачі мультимедійних матеріалів, спрямованих на формування навичок різних видів перекладу. Посібники, які містять відповідні завдання, орієнтовані на переклад з англійської на російську мову, часто не відповідають сучасній тематиці, тому викладачі змушені шукати релевантні матеріали самостійно, доповнювати їх вправами.

Важливою складовою процесу підготовки фахівця з перекладу є проходження перекладацької практики, що надає можливості реалізації теоретичних знань студентів у галузі перекладу, відповідних практичних умінь та навичок. Особливості запорізького регіону зумовили спеціалізацію перекладачів у межах технічної (металургійної та машинобудівної) тематик зокрема. Перекладацька практика проводиться на базі підприємств, що підтримують зв'язки із закордонними фірмами, або співпрацюють з ними, що зумовлює потребу в перекладацькій діяльності. Наші студенти зазвичай проходять виробничу практику на таких заводах міста як ВАТ «Мотор Січ», ВАТ «Автобаз», ВАТ «Дніпроспецсталь», ВАТ «Запоріжсталь», Запорізький трансформаторний завод, абразивний комбінат. Спеціалісти, що влаштовуються на виробничу практику, надходять у розпорядження керівника

відповідного відділу на підприємстві та діють згідно внутрішнього розпорядку підприємства.

Керівники практики визнають, що проведення перекладацької практики є одним із найскладніших і найбільш дискусійним моментом підготовки перекладачів. Серед основних проблем, на яких регулярно наголошують у звітах, несвоєчасна видача перепусток, відсутність робочого місця і доступу до комп'ютера, довільна зміна норм, грубість з боку постійного персоналу, відсутність реального наставника на підприємстві. Студенти інколи скаржаться на великий обсяг роботи, критику постійного персоналу, який часто сприймає практикантів як безплатну робочу силу, а у разі незадоволення обсягом та результатами виконаного завдання виражає відкриту зневагу і спрямовує емоції не на допомогу, а на зауваження, що не містять раціональних порад. Усі ці проблеми необхідно успішно вирішити керівникові практики кафедри у співпраці з студентами-практикантами.

У ході проходження практики студенти засвоюють термінологічний корпус, що стосується даного виробництва, та процеси, з якими це виробництво пов'язане. Студенти мають можливість визначитися з майбутнім місцем працевлаштуванням, апробувати свої можливості. Загалом наші випускники здатні конкурувати з фахівцями сфери бізнесу, що визнають і керівники підприємств, оскільки навчання охоплює різні спектри внутрішньо і зовнішньоекономічної діяльності.

Однак, останнім часом проблеми, пов'язані із кризою, потребують пошуку нових баз практик. А орієнтація суспільства на культуру природокористування, сприятливі історичні фактори у нашому регіоні стимулюють розвиток тематичних напрямків туризму, зокрема, зеленого і культурно пізнавального. Співпраця з координаційною радою з питань розвитку рекреаційно-курортного комплексу та туризму при виконавчому комітеті Запорізької міської ради надає реальну можливість реалізації актуальних потреб розширення баз виробничої практики студентів з подальшою можливістю їх працевлаштування.

У межах проекту «Зелений туризм» 2009 при Бізнес центрі освіти планується створення нової бази виробничої практики для наших студентів. На даний момент загальні інформаційно-рекламні матеріали турів з зеленими маршрутами перекладені англійською мовою і будуть розміщені в Інтернеті. Планується переклад розроблених маршрутів із включенням їх в тур сервіс.

Таким чином, перспективи підготовки перекладачів формуються відповідно до змін у суспільстві, яке потребує спеціалістів широкого профілю у сферах міжнародних відносин (американістів, іспаністів), гідів-перекладачів, організаторів туристичного бізнесу, які вільно оперують категоріями сучасного інформаційного простору і є компетентними у сфері новітніх технологій.

МОРОЗ Ю.А.
(Севастопольский нац. тех. ун-т)

ИНФОРМАЦИОННЫЕ ТЕХНОЛОГИИ В ОБУЧЕНИИ ИНОСТРАННОМУ ЯЗЫКУ СТУДЕНТОВ ТЕХНИЧЕСКИХ ВУЗОВ

В современных социально-экономических условиях в связи с расширением внешнеэкономических связей Украины, а отсюда с расширением контактов с зарубежными специалистами повышаются требования, предъявляемые к знанию специалистами иностранных языков. Обучение иностранных языков в современных условиях – существенный компонент профессиональной подготовки, задачи которого способствовать качественной профессиональной подготовке специалистов, оказывать